

واحد کار ۴

شوک و اختلال‌های حاد قلبی

مقدمه

هرگونه اختلال در خون‌رسانی به اعضای حیاتی بدن مثل قلب و مغز می‌تواند باعث کاهش سطح هوشیاری یا بی‌هوشی شود. این اختلال می‌تواند به علت‌های مختلف بروز کند که بسته به نوع و شدت مشکل، مصدوم مبتلا به شوک، غش، بی‌هوشی یا حملات قلبی می‌شود. مهم‌ترین علامت‌ها شامل رنگ پریدگی، عرق سرد و غش است.

۴-۱- شوک

بکشد. (تشنه هوا شود)

- ضربان قلب مصدوم سریع اما ضعیف‌تر می‌شود و گاهی اوقات همراه کم شدن حجم خون یا مایعات بر اثر خونریزی، اسهال شدید یا ... نامنظم می‌شود.
- فشار خون مصدوم به تدریج کم می‌شود.

- مصدوم احتمالاً بی‌هوش می‌شود.

۲-۱-۴- اقدام‌های لازم هنگام بروز شوک: هنگام بروز شوک مهم‌ترین هدف تأمین خون کافی برای قلب، ریه‌ها و مغز است. از این رو اقدام‌های زیر را انجام دهید:

۱- به مصدوم اطمینان خاطر دهید و او را در وضعیتی راحت قرار دهید. (توجه داشته باشید مجرای تنفس مصدوم کاملاً باز باشد.)

آیا فردی را در حال شوک دیده‌اید؟ چه علائمی داشت؟ شوک عبارت است از تغییرهای جدی و خطرناک در کار دستگاه قلب و عروق که باعث می‌شود خون‌رسانی به قسمت‌های حیاتی بدن مانند مغز و قلب دچار اختلال و اشکال شود. شوک وضعیت خطرناکی است و وقتی بروز می‌کند که فشار خون به شدت پایین بیاید و خون‌رسانی به بافت‌های بدن کم شود. شوک ممکن است بر اثر درد شدید، سوختگی زیاد، از دست دادن خون زیاد، بیماری‌های شدید، کم شدن آب بدن، وحشت یا شنیدن خبر بد، به وجود آید. پیشگیری از بروز شوک آسان‌تر از درمان آن است و با انجام کمک‌های اولیه می‌توان مانع وخیم‌تر شدن شوک در فرد مبتلا شد.

۱-۱-۴- علائم کلی شوک: علائم کلی در مصدومانی

که دچار شوک شده‌اند، صرف‌نظر از علت بروز آن به شرح زیر است:

- مصدوم احساس ضعف، دل‌ضعفه و سرگیجه می‌کند و مضطرب و بیقرار می‌شود.

- مصدوم احساس تهوع یا استفراغ دارد.

- مردمک‌های چشم مصدوم گشاد می‌شود و فرد تار

می‌بیند.

- مصدوم احساس تشنگی می‌کند.

- پوست، رنگ پریده، سرد و مرطوب می‌شود و ممکن

است مصدوم شروع به عرق کردن کند.

- مصدوم ممکن است تندتند نفس بکشد یا خمیازه و آه

اصول کمک‌های اولیه و امداد رسانی: شوک و اختلال‌های حاد قلبی

- ۵- در بی‌حالت شوک بگردید و اگر امکان داشت آن را رفع کنید.
- ۶- اگر مصدوم تقاضای آب کرد لب‌های او را با آب تر کنید، اما چیزی به او ننوشانید.

- ۷- میزان تنفس، نبض و سطح هوشیاری را هر ۱۰ دقیقه یک‌بار اندازه‌گیری کنید.

- ۸- اگر بیمار استفراغ کرد، سرش را به یک طرف برگردانید تا محتویات دهان تخلیه شود.
- ۹- اگر ضربان و تنفس متوقف شد، عملیات احیا را بلافاصله شروع کنید.
- ۱۰- فوراً مصدوم را به پزشک برسانید.

- ۲- اگر مصدوم شکستگی یا آسیب در ناحیه سر و گردن، پشت، کمر و پاها ندارد او را به پشت بخوابانید و پاهایش را ۲۰ تا ۳۰ سانتی‌متر بالاتر از سطح بدنش قرار دهید. (با گذاشتن بالش یا هر چیز دیگر زیر پاها)
- اگر شوک ناشی از گزش جانوران باشد هرگز محل گزش را بالاتر از سطح قلب قرار ندهید.

- ۳- مصدوم را گرم نگه دارید و روی او پتو بکشید.

- ۴- هر پوشش تنگی مثل یقه لباس، کراوات، کمربند یا ... را شل کنید تا به گردش خون و تنفس او کمک شود.

توجه

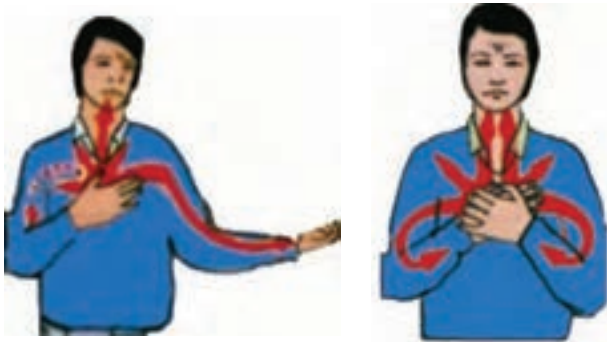
برای گرم نگه داشتن مصدوم از کیسه برقی استفاده نکنید. این کار باعث افزایش جریان خون به رگ‌های پوست می‌شود، در نتیجه خون به اندازه کافی به اندام‌های حیاتی او نمی‌رسد.

فعالیت عملی ۱

به گروه‌های دو نفره تقسیم شوید. یکی نقش مصدوم و دیگری نقش کمک‌کننده را بازی کند. اقدام‌های مربوط به شوک را تمرین کنید. این کار را روی مدل آموزشی (مانکن) هم می‌توانید انجام دهید.

کشیده می‌شود. ممکن است در موارد نادر فرد بدون درد نیز دچار سکته قلبی شود،

- سرگیجه و منگی که باعث می‌شود مصدوم بنشیند یا به دیوار تکیه دهد،
- عرق کردن فراوان که ممکن است به تدریج بیشتر شود،
- تنگی نفس، تنفس دشوار یا نفس نفس زدن،
- طپش قلب یا ضربان سریع که ممکن است ضعیف و نامنظم شود،

- تهوع یا استفراغ، نفخ و تمایل به دفع مدفوع،
 - علائم شوک ممکن است بروز کند،
 - مصدوم ممکن است بیهوش شود،
 - تنفس و ضربان قلب ممکن است بایستد.
- ۲-۲-۴ اقدام‌ها: اقدام‌های زیر را برای جلوگیری

۲-۴- اختلال‌های قلبی

آیا شما در اطراف خود بیمار قلبی دارید؟ آیا می‌دانید علت بیماری او چیست و چه مشکل‌هایی دارد؟ قلب یکی از اعضای حیاتی است که اختلال در فعالیت آن منجر به اختلال جدی در سلامت فرد خواهد شد. سلول‌های قلب هم مانند سایر سلول‌های بدن نیاز به اکسیژن و مواد غذایی دارند، بنابراین نرسیدن خون کافی به سلول‌های قلبی باعث ایجاد اختلال در کار قلب که وظیفه خون‌رسانی به بدن را به عهده دارد می‌شود.

اختلال ناگهانی در عمل عادی قلب بی‌آمدهای وخیمی دارد. این حالت زمانی پیش می‌آید که یک تکه لخته خون، راه عروقی را که به خود قلب خون می‌رساند مسدود کند و باعث شود که خون به ماهیچه قلب نرسد (سکته قلبی) یا این که قلب از کار بایستد (ایست قلبی).

۱-۲-۴ نشانه‌ها: نشانه‌هایی که در زیر می‌آید به‌طور معمول در کلیه اختلال‌هایی مانند انسداد عروق قلبی، درد قفسه سینه، بسته به شدت مشکل مشاهده می‌شود:

- احساس درد، ناراحتی و فشار در مرکز سینه؛ درد احتمالاً به سوی گردن، شانه، شکم، بازوها، گلو، فک یا پشت

توجه

از لحظه شروع علائم دردهای قلبی به هیچ وجه اجازه ندهید بیمار فعالیت‌های کند، حتی ایستادن یا رفتن به دستشویی.

- ۷- اگر علائم شوک بروز کرد، اقدام‌های مربوط به شوک را انجام دهید.
- ۸- علائم حیاتی مصدوم را هر ۱۰ دقیقه یک بار آزمایش کنید.

- ۹- اگر ضربان و تنفس متوقف شد، عملیات احیا را آغاز کنید.
- ۱۰- مصدوم را در وضعیت صحیح و ترجیحاً با پرانکارد به یک مرکز درمانی منتقل کنید.

از عوارض ناشی از اختلال‌های قلبی انجام دهید:

۱- اگر مصدوم به هوش است، او را با ملایمت نگاه دارید و در یک وضعیت نیمه خوابیده قرار دهید.

- ۲- به بیمار آرامش بدهید.
- ۳- از راه دهان به بیمار چیزی ندهید.
- ۴- اگر در حالت خوابیده تنفس بیمار دچار مشکل می‌شود، او را در راحت‌ترین حالت قرار دهید.
- ۵- پوشش‌های تنگ دور گردن، سینه و کمر را شل کنید.
- ۶- اگر مصدوم بی‌هوش شد اما به صورت عادی نفس می‌کشید او را در وضعیت بهبود قرار دهید.

توجه

اگر بیمار داری ضد درد قلبی دارد (معمولاً به شکل کپسول یا قرص‌های زیرزبانی) به او کمک کنید تا دارو را مصرف کند.

فعالیت عملی ۲

به گروه‌های دوفره تقسیم شوید و اقدام‌های مربوط به اختلال‌های قلبی را دو به دو تمرین کنید. (یک نفر در نقش مصدوم و دیگری در نقش کمک‌کننده)

۳-۴- بی‌هوشی

۲- اگر تنفس مشکل شد یا ایستاد بلافاصله تنفس مصنوعی را شروع کنید.

۳- مصدوم را معاینه کامل کنید تا علت بی‌هوشی را پیدا کنید.

۴- علائم حیاتی را کنترل کنید.

۵- مصدوم را در وضعیت بهبود بخوابانید.

۶- مصدوم را با پتو گرم نگه دارید.

همان‌طور که می‌دانید حرکات و کارکرد بدن و واکنش‌های انسان نسبت به محیط خارج، را سیستم اعصاب و مغز اداره می‌کند.

بروز بی‌هوشی نسبی یا کامل در یک مصدوم نشان‌دهنده آن است که وقفه‌ای در فعالیت عادی مغز بروز کرده است که این می‌تواند خطرناک باشد.

دلایل بسیاری برای بی‌هوشی وجود دارد، معمول‌ترین آن‌ها عبارت است از: صدمه به سر، ضعف، حمله قلبی، سکتة مغزی، خفگی، شوک، تشنج، مسمومیت و بیماری قند.

۱-۳-۴ اقدام‌ها:

۱- از باز بودن راه تنفس مصدوم مطمئن شوید.

۷- مصدوم را با شیوه‌ای صحیح به یکی از مراکز درمانی منتقل کنید.

توجه

- به مصدوم بی‌هوش از راه دهان چیزی ندهید.
- مصدوم بی‌هوش را تنها و بدون مراقبت رها نکنید.

بیش‌تر بدانید

در صورتی که مصدوم دچار غش شود یعنی دچار حالت بی‌هوشی کوتاه مدتی که به علت کم شدن حجم خون در مغز به وجود می‌آید، ابتدا او را به ترتیبی بخوابانید که سر او پایین‌تر از بدن باشد و یا اگر در حالت نشسته است سر او را روی سینه خم کنید. سپس سایر اقدام‌های مربوط به بی‌هوشی را انجام دهید.

چکیده

– شوک وضعیت خطرناکی است و وقتی بروز می‌کند که فشار خون به شدت پایین بیاید. شوک ممکن است بر اثر درد شدید، سوختگی زیاد، از دست دادن خون زیاد، بیماری‌های شدید، کم شدن آب بدن، وحشت یا شنیدن خبر بد، ... به وجود آید.

– اختلال ناگهانی در عمل عادی قلب پی‌آمدهای وخیمی دارد. این حالت زمانی پیش می‌آید که یک تکه لخته خون راه عروقی را که به خود قلب خون می‌رساند مسدود کند و باعث شود که خون به ماهیچه قلب نرسد (سکته قلبی) یا این که قلب از کار بایستد (ایست قلبی).

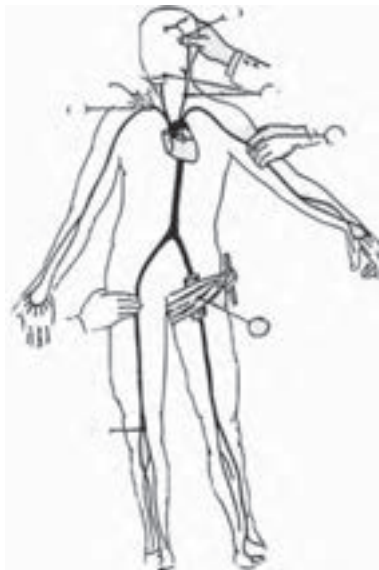
– بی‌هوشی عبارت است از وقفه در فعالیت عادی مغز به دلایل مختلفی مانند: صدمه به سر، ضعف، سکته مغزی، خفگی، شوک، تشنج، مسمومیت و بیماری قند ممکن است بروز کند.

در تمام موارد فوق باید از مصدوم حمایت کرد تا آسیب دیگری به او نرسد، او را در وضعیت بهبود خوابانید، علائم حیاتی وی را کنترل کرد و او را هرچه سریع‌تر به مرکز درمانی رسانید.

واحد کار ۵

اقدام‌های اولیه هنگام بروز زخم‌ها و خونریزی‌ها

اصول کمک‌های اولیه و امداد رسانی: اقدام‌های اولیه هنگام بروز زخم‌ها و خونریزی‌ها

فهرست وسایل و تجهیزات مورد نیاز برای انجام فعالیت‌های عملی واحد کار پنجم

وسایل و تجهیزات مورد نیاز	فعالیت عملی (۱)	فعالیت عملی (۲)	فعالیت عملی (۳)
– مدل آموزشی (مانکن) انسان با مفاصل متحرک		*	*

مقدمه

خون، اکسیژن و مواد غذایی را به بافت‌ها می‌رساند و دی‌اکسید کربن و سایر فضولات را از آن‌ها می‌گیرد. خون با فشاری که از طرف قلب به آن وارد می‌شود، از طریق شبکه‌ای از لوله‌های قابل ارتجاع که رگ‌های خونی (عروق) نامیده می‌شود در سراسر بدن جریان پیدا می‌کند. هنگامی که جایی از بدن شما دچار بریدگی می‌شود، دچار خونریزی می‌شوید زیرا فشار داخلی رگ‌های خونی، خون را با فشار به بیرون می‌راند.

۱-۵- زخم و انواع آن

چند نوع زخم دیده‌اید؟ آیا می‌توانید شکل ظاهری آن‌ها را توضیح دهید؟

جراحت یا زخم عبارت است از پارگی غیرعادی پوست یا سایر بافت‌ها که باعث می‌شود خون از بدن خارج شود. زخم‌های روی سطح بدن (جراحت‌های خارجی) از این نظر مشکل‌آفرین‌اند که باکتری‌ها می‌توانند از این راه وارد بدن شده، تولید عفونت کنند.

به‌طور کلی زخم‌ها را براساس محل وقوع به دو دسته تقسیم می‌کنند:

۱- زخم‌های باز: در این زخم لایه بیرونی پوست که سدی بین محیط خارجی و بدن است از بین می‌رود. مهم‌ترین عارضه این زخم‌ها عفونت است.

۲- زخم‌های بسته: در زخم بسته آسیب جدی به بافت‌های زیر پوست وارد می‌شود و لایه روی پوست سالم می‌ماند.

فعالیت عملی ۱

به گروه‌های ۴-۵ نفری تقسیم شوید. در مورد انواع زخم‌ها براساس نحوه آسیب وارد شده تحقیق کنید. نتیجه کار را به صورت روزنامه دیواری همراه عکس ارائه کنید.

۲-۵- عوارض زخم‌ها

به نظر شما زخم‌ها چه عارضه‌ای دارند؟

مهم‌ترین عوارض زخم‌ها عبارت است از:

۱- از دست دادن مایع‌های در گردش بدن (خون) به سبب

اصول کمک‌های اولیه و امداد رسانی: اقدام‌های اولیه هنگام بروز زخم‌ها و خونریزی‌ها

خونریزی ناشی از بین رفتن پوست که بافت محافظ بدن است. کزاز جدا از سایر عفونت‌ها نیز مطرح است. آلودگی با کزاز بسیار خطرناک است و در نهایت منجر به مرگ فرد مصدوم خواهد شد. بنابراین در کلیه موارد برای پیشگیری استفاده از سرم یا واکسن کزاز لازم است.

۲- عفونت: از آنجا که پوست از بین می‌رود راه ورود میکروب‌ها به بدن آسان‌تر می‌شود و چنانچه بهداشت زخم‌ها رعایت نشود، امکان عفونت زخم و در نهایت انتشار عفونت در کل بدن وجود دارد.

البته در کلیه زخم‌های جدی احتمال آلودگی به میکروب

بیش‌تر بدانید

علائم و نشانه‌های بروز عفونت عبارت است از:

- ۱- قرمزی و گرمی محل زخم
- ۲- تورم
- ۳- ترشح‌های چرکی و بدبو
- ۴- درد و سوزش
- ۵- با گسترش عفونت: تب، تعریق، عطش، بی‌حالی

۳- بررسی و مراقبت از عوارض آسیب به احشای

داخلی

۴- جلوگیری از ایجاد عوارض بیشتر، مثل از دست دادن

مایعات بدن و عفونت

۵- حفظ عضو قطع شده

۳- ۵- اقدام‌های کلی در برخورد با زخم‌ها

این اقدام‌ها عبارت است از:

- ۱- متوقف کردن خونریزی
- ۲- جلوگیری، کنترل و مراقبت از بروز شوک

توجه

چنانچه در اثر حادثه‌ای یکی از اعضا از بدن جدا شد (قطع عضو)، می‌توانید به منظور حفظ آن تا رسیدن به مرکز درمانی و انجام عمل پیوند کارهای زیر را انجام دهید:

- ۱- اگر دندان به‌طور کامل از لثه جدا شد آن را در شیر بیندازید.
- ۲- برای محافظت از عضو قطع شده آن را داخل گاز استریل یا پارچه سفید کاملاً تمیز و خشک پیچیده و داخل کیسه پلاستیکی تمیز قرار دهید. سپس کیسه حاوی عضو قطع شده را داخل کیسه دیگری که حاوی یخ است قرار دهید. عضو قطع شده نباید در یخ غوطه‌ور باشد بلکه باید روی بستری از یخ خرد شده قرار گیرد.

۴- ۵- خونریزی و انواع آن

برقرار باشد. این گردش با شبکه عروقی متشکل از سرخرگ‌ها، سیاهرگ‌ها و مویرگ‌ها که تقریباً در تمام قسمت‌های داخلی و خارجی بدن پراکنده‌اند انجام می‌شود. این عروق بر اثر عوامل

برای آن که بدن بتواند به خوبی کار کند همیشه باید گردش خون کافی با فشار مناسب برای رسیدن خون به بافت‌ها

اصول کمک‌های اولیه و امداد رسانی: اقدام‌های اولیه هنگام بروز زخم‌ها و خونریزی‌ها

این که بدن شما می‌تواند به‌طور خودکار باعث کنترل خونریزی شود یا نه بستگی به مکان و شدت جراحات دارد. به‌طور کلی بدن از دو طریق سعی در کنترل خونریزی دارد.

تشکیل لخته
رگ‌خونی آسیب دیده
انقباض رگ خونی

مختلف که عمدتاً به صورت ضربه است پاره می‌شود و در نتیجه خون از داخل عروق به خارج عروق (خارج بدن یا داخل بدن) تخلیه می‌شود. خارج شدن خون از یک رگ را خونریزی می‌نامند. خونریزی شدید کار گردش خون را مختل می‌کند و اختلال در گردش خون باعث می‌شود که به بافت‌ها، به‌ویژه بافت‌های اندام‌های اصلی بدن به علت نرسیدن غذا و اکسیژن کافی آسیب برسد که احتمالاً به مرگ مصدوم منجر خواهد شد.

به‌طور کلی با توجه به محل خونریزی، دو نوع خونریزی وجود دارد:

۱- انقباض عروق انتهایی محل خونریزی و کاهش جریان خون در محل زخم

۲- انعقاد خون (لخته شدن خون)

در بسیاری از خونریزی‌های کوچک همین دو عامل باعث بند آمدن خونریزی می‌شود. اما در بسیاری از موارد این مکانیسم‌ها به دلیل شدت و محل آسیب دیدگی و رگی که پاره شده است، به تنهایی قادر به کنترل خونریزی نیست.

۱-۵-۵- روش‌های کنترل خونریزی خارجی: آیا تاکنون با زخمی داشته‌اید که خونریزی داشته‌اید؟ شما برای مهار خونریزی چه کرده‌اید؟

فشار مستقیم: فشار مستقیم ساده‌ترین و مطمئن‌ترین راه برای کنترل خونریزی خارجی است. برای این کار با دست مستقیماً روی محل خونریزی را به‌طور یکنواخت فشار دهید تا مانع خروج خون از محل زخم شوید. این کار را حداقل ۱۰ تا ۱۵ دقیقه ادامه دهید. بهتر است برای فشار دادن از گاز استریل استفاده کنید. سپس باند استریل غیر آغشته به دارو را روی زخم بگذارید و مطمئن شوید که این پارچه کاملاً روی زخم را پوشانده است، سپس آن را محکم روی زخم فشار داده و باندپیچی کنید.

الف) خونریزی خارجی: خون خارج شده از عروق در خونریزی خارجی به علت پاره‌شدگی، شکستگی باز، سوراخ‌شدگی و... به خارج بدن منتقل می‌شود و ما مقدار، حجم و رنگ خونریزی را می‌بینیم.

ب) خونریزی داخلی: در خونریزی داخلی خون خارج شده از عروق به یکی از محفظه‌های داخلی بدن مانند شکم، قفسه سینه، جمجمه و... می‌ریزد و ما قادر به مشاهده مستقیم خونریزی نیستیم، فقط علائم ناشی از تجمع خون در مناطق ذکر شده قابل مشاهده است. از شایع‌ترین خونریزی‌های داخلی می‌توان، خونریزی زخم معده، خونریزی ناشی از شکستگی بسته، خونریزی از کبد و طحال در اثر ضربه و خونریزی داخل جمجمه را نام برد.

علائم عمومی خونریزی داخلی که ناشی از خارج شدن مقدار زیادی خون از عروق است، عبارت است از:

- ۱- نبض تند و ضعیف
- ۲- پوست سرد و مرطوب
- ۳- پایین افتادن فشار خون
- ۴- کاهش سطح هوشیاری و در حالت پیشرفته گشادی مردمک

۵- تشنگی شدید

۶- حالت تهوع و استفراغ

۵-۵- کنترل خونریزی

آیا شما می‌دانید از چه راه‌هایی می‌توان خونریزی را کنترل کرد؟

توجه

این عمل اولاً جلوی خروج و هدر رفتن خون را می‌گیرد ثانیاً به فرآیند لخته شدن خون کمک می‌کند.

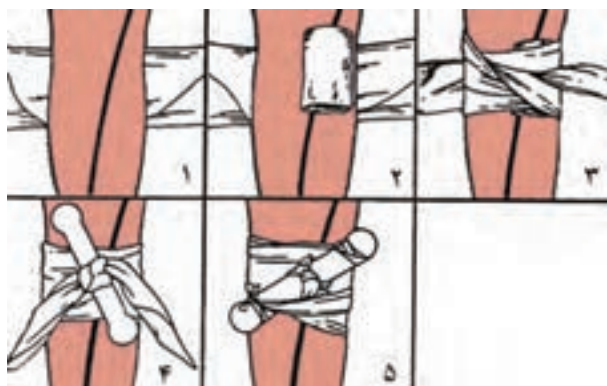
فشار غیرمستقیم

فشار غیرمستقیم به دو صورت انجام می‌شود:

الف) فشار دادن روی نقاط فشار: چنانچه خونریزی به علت شدت جراحات با فشار آوردن مستقیم روی زخم کنترل نشد، می‌توانید با فشار دادن بر روی نقاط مشخصی از بدن که مسیر عبور شریان‌های خون‌رسانی به زخم است، جریان خون منطقه را به حداقل برسانید و با این کار خونریزی را کنترل کنید. نقاط فشار روی شکل زیر مشخص شده است:

ب) استفاده از شریان بند (گارو یا تورنیکه): هر وسیله‌ای مثل پارچه، کمر بند، آستین لباس و ... را که بتوان در منطقه‌ای بالاتر از زخم بست و با گره یا پیچاندن آن را به نحوی محکم کرد که خون‌رسانی به عضو در حال خونریزی کمتر شود، گارو یا تورنیکه می‌نامند.

توجه

استفاده از تورنیکه می‌تواند به علت کاهش و قطع خون‌رسانی به عضو با عوارض جدی همراه باشد بنابراین فقط در مواردی که مجبورید مثل قطع عضو باید از این وسیله استفاده کرد. بستن شریان بند بیش از ۱/۵ ساعت نباید طول بکشد زیرا خطرناک است و هر ۱۵ دقیقه یک بار به مدت نیم تا یک دقیقه شریان بند را شل کرده و دوباره سفت کنید. نکته مهم در خونریزی، بالا نگه داشتن عضو (در صورت امکان) و بی‌حرکت کردن آن برای کاهش جریان خون، در محل آسیب دیده است.

توجه

گره باند بایستی آنقدر محکم باشد که خون را بند بیاورد ولی نه آنقدر محکم که باعث قطع گردش خون شود. زیرا قطع جریان خون عضو می‌تواند صدمات غیر قابل برگشت از جمله قطع عضو را به دنبال داشته باشد.

اگر خونریزی باز ادامه پیدا کرد پوشش‌های بیشتری روی پانسمان اولیه قرار داده، محکم باندپیچی کنید اما هرگز اقدام به برداشتن پانسمان اولیه نکنید.

۳- علایم حیاتی مصدوم را مرتب کنترل کنید و در صورت بروز شوک اقدام‌های لازم را انجام دهید.

۴- اگر مصدوم بیهوش بود ولی به صورت عادی نفس می‌کشد او را در وضعیت بهبود قرار دهید.

۵- مصدوم را برای یافتن سایر جراحات‌های احتمالی معاینه کنید و در صورت نیاز آن‌ها را نیز درمان کنید.

۶- بلافاصله مصدوم را به یکی از مراکز درمانی منتقل کنید.

۲- ۵- ۵- روش‌های کنترل خونریزی داخلی

روش کنترل خونریزی‌های داخلی بستگی به محل خونریزی دارد. اما به‌طور کلی اقدام‌های زیر را می‌توانید برای کاهش خونریزی داخلی انجام دهید:

۱- در صورتی که آسیبی به مصدوم وارد نمی‌شود پاهای او را کمی بالاتر قرار دهید تا حجم خون بیشتر به اعضای حیاتی سرازیر شود.

۲- لباس‌های تنگ مصدوم را شل کنید.

توجه

از آن‌جا که مصدوم مبتلا به خونریزی داخلی ممکن است نیاز به اتاق عمل و بی‌هوشی داشته باشد، هرگز به او از راه دهان چیزی ندهید، همچنین خوراندن مایعات از راه دهان ممکن است در برخی خونریزی‌های داخلی باعث بدتر شدن حال مصدوم یا استفراغ شود.

۶-۵ - خونریزی‌های شایع

۱-۶-۵ - خونریزی از گوش: عواملی مانند ضربه و پرت شدن از ارتفاع و ... ممکن است به جمجمه و دستگاه عصبی مرکزی آسیب برساند که یکی از علائم آن خونریزی از مجرای گوش است. علائم حیاتی چنین مصدومی را باید به دلیل احتمال وخیم شدن حال مصدوم به خصوص اختلال و ایست تنفسی کنترل کرد.

۲- برای جلوگیری از عفونت، روی گوش را با پارچه‌ای تمیز (به طوری که راه خروج خون را مسدود نکند) بپوشانید.

مهم‌ترین اقدام‌هایی که در این باره می‌توانید انجام دهید:

۱- مصدوم را در وضعیت نیمه خوابیده طوری قرار دهید که سر او به سمت گوش آسیب دیده خم شود تا خون و مایع بتواند به راحتی از کانال گوش خارج شود.

فعالیت عملی ۲

در کارگاه بهداشت روی مدل آموزشی (مانکن) اقدام‌های مربوط به خونریزی از گوش را تمرین کنید.

عوارض و نشانه‌ها

- جریان آرام خون از بینی
- اگر شکستگی رخ داده باشد، مخلوطی از خون و مایع شفاف از بینی سرازیر می‌شود.

کمک‌های اولیه

اهداف اساسی در خونریزی از بینی شامل مهار خونریزی، جلوگیری از هدر رفتن بیشتر خون و بازنگه داشتن راه هوایی است.

۱- مصدوم را در وضعیت نشسته قرار داده و سر او را به طرف جلو و پایین خم نمایید تا خون وارد گلولی وی نشود.

۲- به مصدوم توصیه کنید که از حرف زدن، بلعیدن، سرفه کردن و بیرون ریختن آب دهان خودداری کند (ممکن است لخته

۲-۶-۵ - خونریزی از بینی: آیا خونریزی از بینی

داشته‌اید؟ در آن موقع چه کردید؟

خونریزی از بینی بسیار شایع است که به دنبال پارگی عروق داخل مخاط بینی ایجاد می‌شود. این حالت معمولاً به دنبال ضربه به بینی، دستکاری بینی، پاک کردن و فین کردن شدید بینی، عطسه زدن، خشک شدن مخاط بینی، سرماخوردگی و راه رفتن در زیر آفتاب سوزان به مدت زیاد ایجاد می‌شود. می‌تواند ناشی از ناهنجاری‌های انعقادی و یا ناهنجاری ساختمانی رگ‌ها نیز باشد. در خونریزی بینی نه تنها بیمار خون قابل توجهی را از دست می‌دهد، بلکه ممکن است باعث شود مصدوم مقدار زیادی خون را بی‌لعلد و یا خون وارد ریه‌هایش شود که منجر به استفراغ و یا اشکال در تنفس می‌گردد.

اصول کمک‌های اولیه و امداد رسانی: اقدام‌های اولیه هنگام بروز زخم‌ها و خونریزی‌ها

خون کنده شود).

- ۳- از مصدوم بخواهید که از راه دهان نفس بکشد.
- ۴- به مدت ۷ دقیقه بخش غضروف بینی را به هم فشار دهید. بیش از ۹۵ درصد موارد خون با این روش مهار می‌شود. اگر خون بند نیامد، برای ۱۰ دقیقه دیگر این کار را ادامه دهید. اگر خونریزی ادامه پیدا کرد، روی سر و صورت کیسه آب سرد یا یخ بگذارید. هرگز به مصدوم اجازه ندهید که سرش را بالا بگیرد.
- ۵- اگر خونریزی بیش از ۳۰ دقیقه ادامه پیدا کرد، یک گاز کوچک درون سوراخ‌های بینی قرار داده و فشار خود را روی بینی ادامه دهید و او را در وضعیت نشسته به بیمارستان برسانید.
- ۶- وقتی خون بند آمد، از مصدوم بخواهید که تقلا نکند و به او توصیه کنید که حداقل ۴ ساعت به بینی خود دست نزند تا لخته‌ها آسیب نبیند.

فعالیت عملی ۳

در کارگاه بهداشت اقدام‌های مربوط به خونریزی بینی را روی مدل آموزشی (مانکن) تمرین کنید. می‌توانید این اقدام‌ها را برای دوست خود به فرض این که خونریزی از بینی دارد انجام دهید.

چکیده

جراحت یا زخم عبارت است از پارگی غیرعادی پوست یا سایر بافت‌ها که باعث می‌شود خون از بدن خارج شود. زخم‌ها براساس محل وقوع به دو دسته زخم‌های باز و بسته تقسیم می‌شود. خارج شدن خون از یک رگ را خونریزی می‌نامند. خونریزی شدید کار گردش خون را مختل می‌کند و اختلال در گردش خون باعث می‌شود که به بافت‌ها، به ویژه بافت‌های اعضای اصلی بدن به علت نرسیدن غذا و اکسیژن کافی آسیب برسد که احتمالاً به مرگ مصدوم منجر خواهد شد.

اقدام‌های کلی در برخورد با زخم و خونریزی عبارت‌اند از:

متوقف کردن خونریزی، جلوگیری، کنترل و مراقبت از بروز شوک، بررسی و مراقبت از عوارض ناشی از آسیب به احشای داخلی و جلوگیری از عوارض بیشتر شامل از دست دادن مایع‌های بدن و عفونت.